

Izhaja trikrat na teden vsaki torek, četrtek in soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

Issued three times a week every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00. For Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 17, 1910, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL. UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

Gesloja tlači

ŠTEV. (No.) III.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 21. SEPTEMBRA—THURSDAY, SEPTEMBER 21, 1922.

LETO (Vol.) VII

Pismo iz Kitajskega.

Piše Rev. Veselko Kovač O. F. M., apostolski misijonar.

YUNGCHORFU, HUNAN CHINA, 18. avgusta 1922.

Dolgo časa sem molčal in odlašal, kaj ne da. Odkritosrčno Vam povem, da ni bila temu kriva malomarnost, ali kaka brezbriznost, ampak vzroka sta bila dva, da je pismo tako dolgo izostalo. Prvi vzrok je ta, da sem imel od prvega dne, ko sem prišel v svoj novi delokrog (v Hunan na Kitajskem) jako malo prostega časa na razpolago. Sem namreč predstojnik novega misijona, kojega obseg prekaša sedem ljubljanskih škofij. Drugi vzrok je bila pa dobra volja, pisati Vam daljše pismo in — čudno — ravno ta dobra volja in trdna volja je preprečila vsako krajše poročilo. Potemtakem bi moralo to pismo biti dolgo. Tega pa Vam danes ne morem obljubiti. Glavno je, da se je kamen sprožil.

Tudi svoje drage prijatelje in znance in številne dobrotnike po Zedinjenih Državah ameriških prosim, da mi dobrohotno odpustite ta moj dolgotrajni molk. Dragi moji, nskar ne mislite, da sem na vas pozabil. Bog mi je pričal, da se vas vsak dan spominjam pri daritvi sv. maše in prosim božje usmiljenje, da vam vsem vašo naklonjenost mojemu misijonu stoterno povrne z nebeskimi darovi. —

Častiti Father Kazimir, Vam se moram še posebno zahvaliti za Vašo naklonjenost in veliko gostoljubnost. Ves čas mojega bivanja v ameriki je bila ravno Vaša hiša moje vedno stojišče, moj headquarters. Kako prijazno in gostoljubno ste me vedno sprejeli! Kako to človeku, zlasti popotniku v tujih krajih dobro dene, ste gotovo že sami mnogokrat izkusili!

Pa še nekaj: vse tri liste mi pošiljajte na Kitajsko od istega dne, ko sem se od Vas poslovil! Pošiljali ste mi jih pa brez presledka do danes, če se Vam tudi nisem od tukaj nič oglasil. S svojim dolgotrajnim molkom sem zaslužil, da mi liste ustavite. A tega niste storili. S tem ste pokazali, da ste res pravi gentleman. Malenkosten človek bi bil ravnal drugače!

Takoj tukaj moram omeniti, da so mi Vaši listi v prav veliko veselje in razvedrilo. Do zadnjega časa, od kar zopet dobivam "Slovenca" in nekaj drugih listov iz domovine, so mi bili Vaši listi edino slovensko čtivo. Z velikim veseljem in zanimanjem sprejemem vsako pošiljatec Vaših listov v roke, ker sem trdno prepričan, da mi prinese kaj dobrega in zanimivega.

Kakšna je bila "Ave Maria" preje pod Vašim uredništvom, iz lastne skušnje ne vem, ker list mi preje — žal — ni prišel nikoli v roke. Slišal sem pa povsodi, kjer sem bil, v Evropi in v Ameriki, da so ga vsi jako hvalili in imenovali "najboljši list." Sedaj ga pridno berem, ker ga vedno dobivam in odkritosrčno priznam, da je zlata vreden. Koliko lepša in blažljivega je v njem! Vsi spisi in članki so lepi. Brez vsakega priročka izvrstni so pa oni, ki potekajo izpod peresa g. urednika samega. Nekoč mi je g. urednik potožil, češ, da je morebiti zgrešil svoj položaj, da bi moral biti pravzaprav tukaj v misijonih na Kitajskem. A sedaj, ko berem njegove krasne članke, mu pa rečem, da naj bo miren! On je našel pravi poklic: njegov nastop v Ameriki je providencijselen. Rabili bi reš tako moč tudi tukaj na Kitajskem prav nujno. A Slovenecem v Ameriki je je bilo že zdavnej silno potreba in jim jo iz srca privoščim. Boga prosim le za to, da bi gospodu dal tranege zdravja in dolgega življenja med Slovenci v Ameriki.

In "Edinost," kako zanimiva! Njeni uvodni članki, kako so duhoviti! in temeljiti! V resnici to je pravi biser katoliškega časnika in ko sem hodil po Ameriki, sem videl, da ima ta list velikansko misijo med ameriški Slovenci, katero, želim, da bi še dolgo vršil tako neustrašeno in odločno, kakor jo je do sedaj! (Opom.: Na te besede opozarjamo naš New York! Kako mislijo pa ti omejeni možje? Zato jih bo Bog sodil za njih uničevalno početje, ker stari Bog še živi. Ured.)

Ker sem bil v vseh večjih in važnejših slovenskih naselbinah po Ameriki jako z velikim zanimanjem sledim tudi dopisom iz raznih naselbin, ker so mi ondote razmere kolikor toliko znane.

Zahvaliti se mi je še za Koledar Ave Maria. Kako sem se začudil in razveselil, ko sem ga sprejel. Kako lepa knjiga! Po vsebini in opremi jako izvrstna! Težko boste letos izdali kaj boljšega. A, da bi le ostali na isti višini! — Pripomnim le toliko, da si bom v čast in veselje štel, če mi bo mogoče in če mi bo čas dopuščal sodelovati pri teh Vaših publikacijah. (Prav lepo prosimo in vsaka še krajša notica nas bo zveselila. Ured.)

Jako me zanima in silno me veseli, da imajo vaši potovalni zastopniki tako velik uspeh na svojih agitacijskih potih. Bog daj, da bi bil vsak pošten ameriški Slovenec naročnik in čitatelj vaših listov. Kdor bo nekaj časa čital Vaše liste, če je tudi v zmoti, bo spoznal, kajti resnica oči odpira...

Vam, častiti P. Kazimir, pa tudi častitam iz srca na ustanovitvi tako izvrstnih in potrebnih listov in da se Vam je posrečilo pridobiti listem toliko in tako izvrstnih moči in sotrudnikov. — (Attention, New York!)

(Dalje na 2. strani.)

RAZNE NOVICE.

ZVEZA NARODOV ZOPET DELUJE.

Pariz, 20. sept. — Zastopniki Anglije, Belgije in Francije, ki so na sestanku v Parizu so določili, da se takoj uredi stalna odplačila vojnih dolgov. V to so imenovali posebno komisijo, ki bo preiskala finančno možnost vseh premaganih držav. Na podlagi finančne možnosti držav se bo uredilo bodoča odplačila vojnih dolgov.

VOJAŠKI BONUS ZAVRNJEN PO PREDSEDNIKU.

Washington, D. C., 20. sept. — Vojaški bonus, ki je bil sprejet v kongresni in senatski zbornici je bil včeraj zavrnjen, veterani po predsedniku Hardingu. Da bo ta predloga veterana po predsedniku se je slutilo že poprej. Kapitalisti in denarni mogotci imajo dobrega zaščitnika. To smo že davno vedeli!

NEW YORK CENTRAL ŽELEZNICA SPREJELA BALTIMORSKO PREDLOGO.

New York, N. Y., 20. sept. — Zastopniki New York Central železnice družbe in voditelji železniških stavkarjev so danes podpisali medsebojno pogodbo, ki temelji na principih baltimorske pogodbe. Nad 50 tisoč delavcev se bo na tej progii vrnilo na delo še danes.

TAJFUN NA FILIPINIH.

Manila, 20. sept. — Poročila poročajo, da zadnjih 36 ur razsaja po filipinskem otočju grozni tajfun. Posebno živja po severnem delu Luzone. Pričakuje se občutnih razdejanj in življenjskih nesreč.

REŠEVALCI PRODRLI V ARGONIH RUDNIK.

Jackson, Cal., 20. sept. — Reševalci, ki so kopali 22 dni skozi debelo skalno steno v rudnik Argonaut, so končno včeraj zjutraj prodrli v rudnik.

Zasute rudarje so našli vse mrtve. Kakor konstatirajo zdravniki so rudarji pomrli v treh do petih urah po dotoku nezgoče. Pomrli so vsled prehudega plina, ki je nastal vsled požara. Vse te žrtve je pripisati malomarnosti rudarskih magnatov, ki gledajo le na svoje dobičke a za varnost delavcev se ne zmenijo.

LENIN BAJE ZAPUSTI PREDSEDAŠTVO.

Berolin, 20. sept. — Poročila iz Moskve poročajo, da je bil na zadnjem sestanku ruskih komunističnih sovjetskih komisarjev imenovan na mesto dosedanjega komunističnega voditelja Lenina, Leo Kamenov, dosedanji komisar lokalnega komunističnega sveta v Moskvi.

CHICAŽANI POZOR!

Prihodnjo nedeljo se prične v Chicago zopet stari "standard" čas. Uro se bo pomaknilo v nedeljo, dne 24. septembra ob 2. uri zjutraj za eno uro nazaj.

ZAVEZNIKI POIZKUŠAJO PREPREČITI VOJNO.

ANGLIJA, FRANCIJA IN ITALIJA NA POSVETOVANJU.

Carigrad, 20. sept. — Zavezniška nota, ki so jo poslali zavezniki Kemal Paši, vodji turških nacionalistov ni našla tistega odgovora, ki bi ga zavezniki radi. Kemal Paša je baje s svojimi svetovalci že sestavil odgovor, ki bo izroččen zaveznikom še danes. Kolikor je dosedaj znano, zahtevajo turški nacionalisti sledeče:

1. Takojšnja konferenco, ki naj odloči glede nevtralitete v Carigradu in Dardanelski ožini.
2. Dovoljenje, da se sme prosto brez oviranja prevažati turške čete v Tracijo, kateri sliši Turčiji. To zahtevajo, ker se je dovolilo tudi Grkom gotovo baso v Carigradu.

Iz gori navedenih zahtev je razvidno, da Turek hoče na vsak način nazaj v Evropo. Sedaj nastane samo še vprašanje, ali ga bojo pustili? Grčija, Jugoslavija in Romunija so naredile medsebojno pogodbo, da Turkom pod nobenim pogojem ne dovolijo nazaj v Evropo. Jugoslavija ima že mobilizirane tri divizije vojaštva, ki čaka pri grško-bolgarski meji povelja, da udari v vsakem morebitnem slučaju. Anglija je tudi odločna in Carigrada in dardanelške ožine ne bo izpustila iz rok kar tako. Ostanete le še dve, in to ste Francija in Italija, ki ne veste v katero smer bi krenile s svojo politiko v tem oziru. Italija je sovražna Jugoslaviji in je gotovo, da bi rajši pomagala Turkom, kot Jugoslovanom v slučaju vojne. Francija pa sama ne ve kam bi krenila, ker dosedaj je podpirala Turke proti Grkom. Sedaj pa prihaja Rusija v zvezo z Turčijo, katere je ona velika sovražnica. Kratko, Francija se nahaja na razpotju in bi rada ubrala tako pot, da bi bila za njo koristna.

(Dalje na 4. strani)

IZ JUGOSLAVIJE.

SLABO SE OBETA.

Povodom razprave ministrskega komiteja za pobijanje draginje je vložil zemljoradniški klub na notranjega ministra interpelacijo, v kateri zahteva, naj vlada preskrbi potrebno za prehrano prebivalstva in živine, ker bo sredi zime zmanjkalo živil za prebivalstvo in krmil za živino. Žetev je namreč popolnoma propadla, kakor zatrjujejo zemljoradniki, ki zahtevajo, naj se glavemu združenemu savezu in drugim združenim zvezam nakažejo potrebni krediti za nakupovanje živil.

Smrtna nesreča na planinah. Dne 9. avg. je odšel zapriseženi lovec Ivan Bočlaj iz Zakala, ki je lovil na Kraljevem hribu pri Kamniški Bistrici, na planine. Svojo pot je nadaljeval 10. avgusta. Ob 5. uri popoldne je Bočlaj na Košutni planini govoril s pastirjem Florijanom Martincem in odšel proti Mokrici. Martincem je rekel, da namerava trgati planinke. Dne 11. avgusta so Bočlaja pogrešali in ker ga tudi 12. avgusta še ni bilo domov, so ga šli njegov brat Anton Bodlaj in lovski čuvaj Valentin Slatnar Ivan Špin in Franc Uršič na planine iskat. Dne 13. avgusta so ga našli mrtvega. Ležal je za mecesnom obrnjen z glavo navzdol, oprt na desno roko. Mrtvec je bil na glavi močno pobit. Pasti je močal 5 do 6 metrov globoko po zelo strmem kamenitem plazu. Klobuk si je rajnki okrasil s planinkami. Prenesli so ga na pokopališče v Stranjah.

Smrtna nesreča. Dne 21. avgusta ob pol 22. uri je šla delavka iz predilnice v Trziču št. 138 iz svojega stanovanja po stopnicah navzdol in je tako nesrečno padla na glavo, da je obležala mrtva.

Umril je 22. avg. v Kamniku gostilničar in posestnik g. Josip Richter, star 76 let. Pokopali ga bodo 24. avgusta popoldne ob 3. uri. Naj počiva v miru!

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerajšnje cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 kron \$ 2.20	50 lir \$ 2.90
1.000 kron \$ 4.25	100 lir 5.30
5.000 kron \$ 20.50	500 lir 25.00
10.000 kron \$ 41.00	1000 lir 50.00

Za pošiljatve v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po te in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabl ali brzjojava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"
1849 West 22nd Street Chicago, Ill.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Edinost Publishing Company.

1849 W. 22nd Street,

Chicago, Ill.

Telephone: Canal 0098.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by

EDINOST PUBLISHING CO., 1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Kralj Aleksander - Ruski car.

Oče Veselko Kovač nam je poslal (iz Kitajske) izrezek angleškega lista, ki izhaja na Kitajskem, kjer prinaša sliko kralja Alkesandra in njegove žene in tam piše ta list:

"Diplomatje sumijo, da je ženitovanjsko potovanje kralja Aleksandra in kraljice Marije iz Jugoslavije samo začetek novega gibanja monarhistov v Rusiji."

"Namen tega gibanja v Rusiji in po celem svetu je, postaviti mladega kralja na tron, katerega so imeli Romanovci do revolucije."

"Mej tem, ko kralj in kraljica, ki je doma iz Romunije, ki je ožejala sredi med bogatim ukrajinskim delom Rusije in Jugoslavije, bivata sedaj na Bledu v Sloveniji, šepeta se po vseh glavnih mestih med diplomati, da bi bilo edino pravilno, ako se ta mladi par postavi na ruski tron. Ako se ta spletkar posreči, pomenja, tja bo kraljica Marija Romunska, najbolj priznana ženitovanjska posredovalka med vladarskimi hišami v Evropi, igrala največjo svojo "trumpf" karto. To pomenja, da bo njena hči kraljevala na dvoru največje svetovne države."

"Poročila o tem "šepetanju" so prišla tudi kralju Aleksandru na tise-sa, ki jih pa zanikuje in pravi, da ni nič resnice na tem, da je že pred svojo poroko povedal jasno, kaj je njegov načrt delovanja za prihodnost." "Moja naloga kot kralj Jugoslavije bo, da bom organiziral mojo deželo znotraj in da bom ozdravil rane, katere ji je vsekala vojska. Jaz in moj narod ne želimo ničesar, kakor samo mir."

"Vkljub tej izjavi kralja, pa se ne dajo utajiti gotova dejstva, na katerih je to poročilo sezidano. Ta so:

"Prvo: Kralj Aleksander je najbolj dosledni naslednik na ruskem tronu, ker je danes najmočnejši vladar slovanskega rodu. Velik del svojega življenja je preživel v Rusiji in tu dobil tudi vso svojo vzgojo."

"Drugo: Aleksander drži blizu Belgrada tisoče ruskih mornarstičnih čet, ostanek Wranglove vojske, katero so pobili boljševiki."

"Tretje: Edina vrzel med Aleksandrom in Rusijo je Romunija, s katero je pa sklenil Aleksander posebno ozko zvezo s svojim zakonom s princezino Marijo. Romunija se pa boji boljševiške Rusije."

"V zvezi s temi govoricami, je še čudno postopanje Aleksandrovo. Janjsko leto v Parizu vzbudilo zanimanje. Junija 1921. se je izvršil poskušeni atentat na Aleksandra, tedaj princa v Belgradu. Bil je ranjen in se je šel zdraviti v Pariz. Mej tem je umrl kralj Peter, njegov oče."

"Ker se je najstarejši sin George odpovedal tronu, se je naravno Aleksander razglasil za kralja. Vendar pa je ostal v Parizu in ga niso mogli nagniti, da bi šel iz Pariza v Belgrad. Bal se je anarhistov in drugih nezadovoljnejšev, kakor se je reklo, in da se je veliko zarot že sklenilo proti njegovemu življenju. 11. oktobra se je poročalo, da se je izjavil, da nikdar ne bo zasedel jugoslovanskega trona. Ministrski predsednik Pašič je pa šel v Pariz in tam imel veliko posvetovanje s kraljem in prve dni novembra sta odpotovala Aleksander in Pašič v Belgrad in kralj Aleksander je prisegel kot kralj. Kmalu na to se je razglasila zaroka njegova s princezino Romunsko."

"Kralj Aleksander ni hotel iti v Jugoslavijo na tron," pravi to poročilo, "toda Pašič mu je kazal ruski tron, največji v Evropi in najlepšo princezino, in Aleksander se je res udal skušnjavi!"

Tako kitajski angleški list poroča.

PISMO IZ KITAJSKEGA.
(Nadaljevanje s. 1. strani.)

Posebno me veseli tako lep napredek v Vaši naselbini Sv. Štefana v Chicago, saj sem sam nekako pol njenega farana. Jako me veseli, da boste dobili svojo šolo in društveno dvorano. Bog daj svoj blagoslov temu velevažnemu podjetju in vsem, ki njegovo dovršitev s svojimi močmi in sredstvi pospešujejo.

"Edinost" je prinesla veselo vest, da bode g. župnik cerkve sv. Jožefa v Jolietu obhajal svoj srebrni jubilej mašništva. Midva sva sošolca in dobra prijatelja izza mladih šolskih let. Sedela sva v novomeški gimnaziji eden za drugim, on v zadnji, jaz predzadnji klopi. Veseli me, da je gospod zdrav dočkal ta solčni dan, to lepo slavje in mu iz srca častitam. Bog mu daj dočakati tudi zlato mašo . . .!

Poslal sem Vam tri škatlje pristnega kitajskega čaja, najboljšega kakovosti, ki se dobi v našem mestu (okoli 30 tisoč prebivalcev.) Šolo zidate in bo treba še marsikako veselico prirediti v ta namen. Ker ste pa Amerikanci še vedno "dry", Vam bo morebiti čašica pristnega "Kitajca" — kakorkoli ga že napravite — dobrodošla. Če za drugega ne, kot kuriozum, posebnost. Mi pijemo čaj brez sladkorja, sploh brez vsake primesi in tak nam jako ugaja. Kako ga boste pa vi pili, to pa zavisi od Vaših vrlih prirediteljic veselic. — Pa tudi Vašim urečnikom priredite nekoliko čajevih večerov. (Bomo! — Ured.)

Priložim izrezek iz angleškega časnika tukaj, ki nam pojasnjuje, zakaj v Belgradu Wranglovce tako negujejo. Mogoče je kaj na tem domnevanju. V naših časopisih iz starega kraja ni ničesar o tem. Ali ste že v Ameriki kaj o tem čuli? (Vest se tika kralja Aleksandra kot prihodnjega ruskega carja. — Ured.)

Upam, da se bom še oglasil! (Ne upajte samo, temveč kar pero v roke vsaki mesec enkrat! Velja? Ured.)

Srčne pozdrave pošiljam vsem dragim prijateljem in znancem, zlasti tistim č. gg. župnikom, kojih gostoljubnost sem vžival in vsem drugim mojim misijonskim dobrotnikom in dobrotnicam. Božja pomoč ostani vselej pri Vas vseh!

Posebne pozdrave pa Vam in vsem urednikom

O. Veselko Kovač, OFM

IZ SLOVENSkih NASELBIN.

Frontenac, Kansas. — Namenila sem se napisati par vrstic, toda žalibog, da nič veselega nimam sporočiti, pač pa naznanjam žalostno novico, da je dne 12. sept. zadržana od mrtvouda mirno v Gospodu zapala Mrs. Katarina Škerbine, v starosti 46 let, doma iz Trbovelj na Štajerskem. — Pokopana je bila s slovesno sv. mašo s tukajšnje cerkve Presv. Srca Jezusovega, na katoliško pokopališče na Ka. meški gori v Frontenac, Kansas. Pokojnica je bila zvesta članica društva Celje šte. 27. S. N. P. J. in več-letna naročnica lista "Edinost". Bila je mirnega značaja, zelo priljubljena med tukajšnjimi Slovenci in tujerodci, kar je pričal njen zadnji spreved, katerega so se udeležili v tako velikem številu člani in prijatelji. Njena krsta je bila obložena s cveticami, katere so ji prinesli prijatelji v zadnji spomin in ji izkazali zažnje čast. Da, šla si od nas draga članica pa tvoj duh bo živel med nami, saj sv. križ nam sveti govori, da zopet vidimo se nad zvezdami.

Pokojnica zapušča žalničnega soproga, štiri sinove in dve hčerki, ena že omožena, eno sestro nekje v Državi Washington. V starem kraju pa eno sestro in dva brata.

Tebi draga članica pa kličem: počivaj v miru, lahka naj ti bo Ameriška zemlja. Žaljuči družini pa naše sožalje!

Pozdrav vsem čitateljem lista "Edinost"

Mrs. Ludmila Čanzel.

Willard, Wis. — Zopet sem se namenil napisati nekoliko novic za naš list "Edinost". Naša farmarska naselbina, katere se množi od leta do leta, si zopet veča svojo šolo, v katero pohaja že sedaj nekako 300 otrok, po večini skoro vsi slovenski. Dosedaj smo imeli na Willardu in okolici pet šolskih prostorov, kar pa za naprej ne bo zadostovalo in vsled tega se bo pridelalo šoli na Willardu novo sobo, ker so ostale prenapolnjene. Šolo so tudi dvignili in po šolo bodo napravili občinsko dvorano, ki bo služila celi občini za razne shode in seje, kakor tudi prireditve.

Posebno na Gormanu, to je uro proč od willardske farne cerkve rapidno raste slovenska naselbina. Tam imajo svoje lastne šolske prostore, kamor je že lani zahajalo kakih 70 otrok. Podučuje jih naš ameriški rojak Mr. Frank Lesar, publikni učitelj, na katerega so slovenski rojaki lahko ponosni, ker ta inteligentna moč je list naše domače willardske gore.

Stari naseljenci, ki so prišli na Willard pred 15. leti ali več, so si svoja domovja imenitno uredili in so danes na trdni podlagi. Pa tudi drugi, ki so pozneje prišli na, farme, si počasi urejujejo svoja domovja. — Zadnja leta sicer niso bila posebno ugodna za farmerja, zlasti ne take, ki so se le pričeli farmariti, toda tudi čez to krizo se je prišlo in bodočnost nam obeta milejše dni.

Farmarski produkti imajo še vedno bolj nizke cene. Mleko se sedaj prodaja po \$2.00 sto funtov. Goveja živina velja sedaj po 4—6 centov živa vaga. Prašiči sedaj veljajo po 6—8 centov živa vaga. Teleta po 10—12 centov živa vaga. Jajca pa sedaj veljajo po 27c. ducat.

Naš prementani "John Happy" je te dni zopet djal pušlec za klobuk in jo je pobral v Chicago. Vse ugiblje na kako misijo jo je kerle podurhal. Eni prerokujejo, da je šel, "da si vtrga tam cvetko zalo!" Ako je to resnica, potem bodo naše farmarce ob čikence, ki so jih obljubljale Happy-u, kadar bo skočil čez "fenc v zakonski kurnik". Naj bo že eno ali drugo, našemu "Happy-u" želimo sreče na tone, ako bo res kaj takega storil!

S pozdravom do vseh farmarjev in

čitateljev "Edinosti".

Poročevalec.

JOLIETSKE NOVICE.

— V nedeljo, dne 10. sept. je društvo sv. Družine šte. 1, DSD. priredilo svoje prve igre v letošnji sezoni. Vprizorilo se je igri "Svoje glavna Minka" in "Za Letovišče." Pevske točke je proizvajalo "Slovensko Katoliško Pevsko dršt. "Joliet" pod spretnim vodstvom njihovega pevovodje Mr. Martina Cvenka.

Na gosli in citre so igrali pred in med igro Mr. in Mrs. Lawrence Grošelj, kar je bilo nekaj izrednega na naših predstavah. Vse njih točke so se občinstvu zelo dopadle. Med odmori pa so igrala na klavir gđni. Amalio Ursič in Gertrude Pazdertz. Dasi je deževalo, je bila dvorana do zadnjega kotička nabita. Prireditelj je bila prirejena z velikim uspehom za društvo finančno, za udeležence pa z veseljem in dobrim razvedrilom, ki so ga doživeli na naši prireditvi.

Da je pa bilo vse tako mojstersko izpeljano, gre seveda v prvi vrsti čast in hvala našemu mojstru dramatik in petja Mr. Martinu Cvenku. Tako lepih narodnih pesmi, pravijo vsi udeleženci, da še niso čuli, kakor so jih čuli na prireditvi dne 10. sept. ki je imelo celo prireditev dramatik in petja v rokah Slov. Kat. Pev. dr. "Joliet". Udeleženci so bili vsi veseli in med njimi je krožila govornica: " . . . Ja, ti pa znajo, ti!"

Izučiti tu rojene ameriško slovenske fante in dekleta, da se vživijo v take igre, da jih predstavljajo, kakor pristni Slovenci ni lahka stvar, to ve vsak, ki je že to poizkusil. Toda pravemu mojstru se vse obnese in tako se je obnesla z velikim uspehom tudi ta prireditev pod vodstvom našega vrliga pevovodja Mr. Cvenka. Fantom in dekletom pa kličemo le zopet kmalu nas povabite na kako gledališko predstavo!

— Mr. John Težak, iz 1012 Okland avenue, ki je bil aretiran zadnje dni v avgustu radi premočnega piva, ki ga je stražil na postaji v Mokena, Ill., je bil te dni oproščen po varščino \$2000.00. Na okrajni sodnji ni bil spoznan krivim, kar se smatra, da bo popolnoma oproščen. Pivo je imelo 4.1 procenta alkoholne moči.

— V Rockdalski tovarni je odšlo na stavko nad 100 delavcev. Delavci zahtevajo 20-procentno povišanje plače. Dosedaj so prejeli za svoje delo po 35c. in 37 in pol centa na uro, kar je vsekakor premalo za sedanje razmere.

— Mladi Frank Videtich, 10 let star iz 1513 Nicholson ulice je preminul zadnji četrtek v bolnišnici sv. Jožefa. Umril je na poškodbah, ki jih je zadobil pri nesreči, ko ga je zadel avtomobil na mostu na Ruby ulici. Lastnik avtomobila, ki ga je zadel je bil Mah. Hibler, grocerist iz 1322 Vine ulice. Ponesrečeni deček je bil takoj oddan pod zdravniško nadzorstvo, kar mu pa ni pomagalo radi prehudih poškodb, ki jih je zadobil pri ponesrečenju.

Pogreb se je vršil zadnjo soboto jutro iz naše slovenske cerkve sv. Jožefa na pokopališče sv. Jožefa, kjer so ga položili k večnemu počitku. Za njim so žaljuči ostali dva brata in dve sestre. Njegovi stariši pa so pomrli že pred dvema letoma. Ostalim sorodnikom naše sožalje! pokojnemu pa mir in pokoj!

Poročevalec.

Chicago, Ill. — Štorklja je obiskala družino Mr. in Mrs. Andrej Glavača, našega cerkvenega moža in pogrebnika in mu pustila krepkega dečka, katerega so krstili za Kazimirja. Botra sta mu bila Mr. in Mrs. Stef. Raj. — Družini Glavač

prav iskreno častitamo.

— Letna seja stavbinskega društva se je vršila preteklo soboto ob obilni udeležbi delničarjev. Na seji se je pokazal velik napredek tega prekornostnega društva za našo naselbino. Zanimivo je, da se je dvignila glavnica na en milijon dolarjev, — zlasti je organizacija napredovala tekom zadnjega leta, kakor vse v naši naselbini. Stavbinsko društvo je nekaka posojilnica in hranilnica po uzoru centokrajskih Rai-feizenovk, katere so imeli skoraj v vsaki občini zadnja leta, ki so toliko pripomogla, da se je slovenski kmet gospodarsko osamosvojil. Naše stavbinsko društvo ima namen ljudi navajati k varčevanju s tem, da ljudje kupujejo delnice, katere potem tedenjsko vplačujejo. Tako je primoran vsakdo varčevati, kdor enkrat začne. Ko znes skupaj en tisočak, se mu ta tisočak izplača z obrestmi po šest od sto. Mej tem časom pa ko znaša skupaj svoje svote vsaki teden, organizacija kupčuje s tem denarjem s tem, da ga posojuje svojim delničarjem na posestva. S tem pa doseže drugi veliki in vzvišeni namen, da pomaga rojakom kupiti svoje lastne domove. Le naše Stavbinsko posojilno društvo je omogočilo, da ima danes skoraj tretjina naših faranov okrog slovenske cerkve svoje domove. Brez te organizacije bi jih morda niti majhen del ne mogel tega doseči. In s tem se pa dosega še drugi lep namen, da imajo od slovenskega denarja korist samo sami Slovenci. Ako bi nosili v banke, bi imela korist od tega Banka. Tako ima narod sam. — Le eno smo jako obžalovali pri tej seji, ko smo čuli, da je sicer veliko delničarjev, oziroma članov v organizaciji, vendar da jih še veliko manjka, kateri bi lahko bili. — Zato Chicaški Slovenci! Blagajnik Mr. Trselič je poročal, da so skoraj 80 prosilcem za posojilo morali posojilo odreči samo iz uzroka, ker niso imeli denarja. Vzemimo, da bi pristopilo še kakih 200 Slovencev v organizacijo in bi nosilo svoje prihranke sem v svojo hranilnico mesto v tuje banke, bi organizacija imela dovolj denarja, da bi vsem tem osemdesetim rojakom lahko pomagala do lastnega doma s primernim posojilom, to bi pomenilo 80 hiš v naši okolici več v slovenskih rokah, to bi pomenilo 80 dobrih družin več v naši sredini, kar bi pomenilo velik napredek v trgovini in v splošnem napredku cele naselbine. — To da veliko misliti vsakemu. Zato ne moremo dovolj topla priporočati vsem Chicaškim Slovencev, da pristopijo v organizacijo, ki še niso njeni člani, da kupijo še več delnic, kateri to morejo. — Sejo je spretno vodil Mr. Frank Grill, dosedanji predsednik organizacije. Tajnik, Mr. Jos. Zupančič mojstersko lepo vodi obilno delo za prav malo plačo.

V nedeljo bo blagoslov zastave društva sv. Križa in nova maša Rev. Leona Novickija v naši slovenski cerkvi. Vsa društva se zbirajo ob pol desetih v cerkveni dvorani. Ob desetih se začne parada in ob pol enajstih je slovesen uhoč društev in duhovščine v cerkev. Mr. Račić, organist pripravlja lepe pevske točke za službo božjo. — Ker ne bo blagoslova šole, ne pričakujemo društev iz sosednih naselbin. Vendar upamo, da se bodo vsa društva v polnem številu udeležila te slavnosti in pokazala društvu Sv. Križ, ki zadnje čase tako lepo napreduje, da so z njimi.

Zabava društva sv. Križ je zadnjo nedeljo jako lepo izpadla. Samo ostali Slovenci so premalo pokazali solidarnost s tem društvom. Udeležba od strani Prekmurskih Slovencev je bila jako velika in častitamo društvu. Od strani ostalih Slovencev pa je bila bolj pičla. Vendar upamo, da se bodo počasi med nami odstranili vsi razločki, da se bomo vsi Chicaški Slovenci čutili eno, pa naj pridemo iz katere koli slovenske pokrajine.

BOLJŠI SPORAZUM POTOM IZOBRAZBE.

Ko si včasih srečal kakega moža si rekel sam pri sebi: "Jaz nimam rad tega moža. Jaz ne ljubim njegovega pogleda, kakor tudi ne njegovih navad."

Ko pa si ga bolje spoznal, si pa rekel: "Jaz sem se motil!" Ta mož je dober, jaz ga le nisem sprva razumel!"

Ti mogoče tudi nisi vedel to, toda tvoj tovariš je mogoče imel iste misli o tebi.

Vodilni inteligenti pravijo danes: "Mi Amerikanci različnih narodnosti, smo se pripravili med seboj, ker se nismo razumeli med seboj. Stopimo skupaj sedaj in delajmo za naše skupne probleme skupaj. Razumevamo eden drugega bolje!"

Colegij za učitelje na Kolumbija Univerzi je pričel takozvani "Ball rolling". To igra se je vpeljala pod vodstvom profesorja Alberta Shiels. Tu notri sodelujejo ljudje vseh narodnosti. Tukaj se predava učiteljem iz vseh delov Združenih Držav in se jim daje instrukcije, kako vzgajati evropske narode, da se jih pridobi s srcem za skupno stvar. Odlični voditelji vseh narodnosti predavajo na tej Univerzi ameriškim učiteljem o vseh šegah in navadah evropejcev, kakor tudi o muzikaliji, izobrazbi in umetnosti, katere so evropejci zanesli v to deželo. Ti učitelji bodo šli med svet z boljšim razumevanjem evropejcev, kateri so tudi veliko pomagali pri povzdigi te dežele na podlagi na kakoršni se nahaja danes.

Tujezemci in domačini, ki so rojeni v Ameriki ne bi smeli nikdar sesti, da bi si kazali hrbet pri mizi. Vsi skupaj so sodelavci in soljudje. Med njimi bi ne smelo biti nikdar nikaže razlike, nobenega zapostavljanja. Praktično smo vsi potomci Evrope, eni so prišli v to deželo sami, drugi pa so potomci onih evropejcev, ki so pred časom dospeli v to deželo. Vse tujezemce moramo spoštovati, prav kakor domačine, ako so zvesti državljanji in udani konstituciji Zdrženih Držav in njeni zvezdnati zastavi. Vsi skupaj so delali, da so napravili Ameriko boljše deželo, za živeti v njej.

Tako torej gradi Kolumbija Univerzo potom svojega učiteljskega Kolegija pot, ki temelji na principih, ki vodijo do boljšega umevanja med tujci in tu rojenimi domačini. Upajmo, da tako čelo bodo začeli tudi po drugih Kolegijih in Univerzah, ker to delo prinaša v deželo boljše sporazumljenje ljudi, ki žive v tej deželi. Edino boljše medsebojno sporazumljenje med tujci in tu rojenimi domačini, bo Ameriki napravilo še boljši prostor pod solncem in še boljše deželo za ljudi.

K. — KATERI PEVCI SO NAJSLABŠI?

To so tisti, ki mislijo, da že vse znajo in se jim ni treba več učiti: seveda jih ni mogoče dobiti k pevskim vajam: kdo bi se vendar učil, ko že vse zna.

Sem spadajo v prvi vrsti pevci, ki znajo peti "po notah." Res je nad vse dobro, če zna pevec dobro zadrževati po notah, da ni treba pevovodju vsakega tona posebej mu v uho vbijati, res je pa zopet, da note še daleko niso vsa lepota petja.

Pa so tudi taki pevci domišljivi, ki niti not ne poznajo in jim note nič ne povedo, pa se vendar delajo kot da bi vse vedeli in vse znali; najhujše je to, če so taki pevci vplivni, mogočni, premožni, zakaj zaradi njih mora ves zbor trpeti; učiti se nočejo, peti pa hočejo. In zbor mora vedno in vedno ponavljati in premelevati stare stvari, ki so se jih pevci in poslušavci že davno naveličali. Če pa kaj novega pojo, jim tak domišljiv in mogočen nevednež lahko vse skazi; zakaj da bi on pri novi pesmi obmolnil in tako pokazal, da vendar le vsega ne zna, kako bi to moglo biti!

Na vso moč neprijetni in zapič so

NAZNANILO VSEM JUGOSLOVANSKIM PODANIKOM!

Generalni Konzulat, kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Chicagi, naznanja, da bo premestil svoj urad dne 1. oktobra t. l. na naslov: 936 North Michigan ave, Chicago, Ill Vsi, ki bodo imeli opravka z Jugoslovanskim konzulatom od prvega oktobra naprej, naj se obračajo na novi naslov in ne več na stari na Dearborn ulici. Generalni Konzulat kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Chicagi, Ill.

grlo. Saj je vendar jasno: če moraš na note paziti in jih pobirati, ker se nisi z drugimi vred učil, ne boš hkrati pazil tudi na znamenja, kako je treba peti: ali močno ali tiho, ali naraščati ali pojemati.

Dalje prav nič ne veš, kako hitro ali počasi se poje; še manj pa moraš to vedeti, kje bo pevovodja malo pohitel ali kje bo malo zadrževal ali se celo ustavil. Neznano ti bo, kje bo zbor napravil važne, krepke poudarke. Pa če bi tudi zanje vedel, ne veš, kakšni bodo: ali bodo takoj izpočetka dotičnih zlogov močni, ali bo največja moč na sredi ali še le na koncu. Z eno besedo: toliko podrobnosti je, da bo šel celo najbolj zanesljiv pevec le s strahom pet v zbor, ki ga ni vajen, pa naj tudi dotične pesmi dobro zna.

Zato se je n. pr. celo matičnemu zboru primerilo, da je neki tak korajžen pevec Hubadu naprej ušel, seveda se je moral ves zbor za njim zakaditi — kar je sicer dobro napravil — toda veliki učinek, ki ga je pevovodja hotel doseči, je zavoljo tiste nepazljivosti "šel po vodi."

Pa recimo, da bi kdo res mogel brez vaj v zboru dobro peti, da ne bi nič kazil — kar ni mogoče, — gre tudi za to, da se drugim pomaga, ki ne zadenejo tako dobro, pa se hitreje nauče, če je kdo med njimi, ki mu note ne delajo težav. Naše krščansko socialno načelo je: pomoč bližnjemu, krščanska vzajemnost, skupno delo in požrtvovalnost: Z Bogom na delo krščansko tudi pri petju!

OBREKOVALCI PO POKLICU.

so "varuhi devištva" pri "Glas Svobode," ki so zopet pokazali svoj lopovski značaj. Ostudno dejanje L. H. Irwina v Ameliji nalašč opisujejo tako, kakor bi to bil kak katoliški duhovnik, čeravno vedo ravno tako dobro kakor mi, da je ta "duhoven," bivši pastor metodistske cerkve. Ako je pa ta pastor padel glede vere in nračnosti na nivo brezvercev, se ni čuditi, saj pozitivne vere tako nimajo.

"Glas Svobode" bo v strastnem sovraštvu do katoliške cerkve kmalu začel katoliškim duhovnikom obešati na vrat dejanja, ki jih je storil kak zuluferski fetišar, češ, da jih je storil duhoven. Za obrekovalca je dobro vsako orožje, bodiši še tako podlo, samo da doseže pri njegovih backih svoj namen.

KO POŠILJATE SVOJ DENAR STARO DOMOVINO, POŠLJITE GA SKOZI BANČNI ODDELEK EDINOSTI!

Naboljša CIGARETA.

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravljam vsakovrstne harmonike, delo garantiram, cene so zmerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom širom Amerike za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Av., Cleveland, O.

SLOVANSKI ORLOVSKI TABOR V BRNU.

(Konec.)

Jugoslavlani.

Sledil je močen oddelek ručarjev in nato dolge vrste Jugoslovancev Hrvatov in Slovencev z dr. Korošcem na čelu. Ulice so odmevale gromovitih klicov in pozdravov, kjer je množica zaznala Jugoslovane. Spredaj je korakalo 400 Orlov in Orlic, za njimi jugoslovanske narodne noše in civilni gostje. V avto, ki je sledil temu oddelku, sta se peljala starosta češkoslovaškega Orla minister dr. Šramek in predsednik mednarodne zveze katoliških telovadnih društev Feliks van der Verhoven.

Češkoslovaški Orel.

Za dostojanstveniki — minister Dolansky, papeški nuncij Micara, o-lomuški nadškof dr. Stojan — so korakali strnjeni oddelek češkoslovaškega Orla. V sprevedu se je naštelo 41.778 Orlov, ogromna množica, ki priča, kako zelo se je že razširil češkoslovaški Orel med ljudstvom. Vseh udeležnikov v sprevedu je bilo nad 50 tisoč, v sprevedu je korakalo poleg fanfar 24 godb in 203 orlovske zastave. Spreved se je valil kakor mogočna reka na telovadišče, kjer je bil v godbenem paviljonu prirejen altar.

Sv. maša in blagoslov prapora.

Sv. mašo je služil papežev nuncij Micara, asistirajo mu škof Njaradi, nadškof dr. Stojan in škof Aksamovič. Po sv. maši je blagoslovil nuncij skupni prapor češkoslovaškega Orla, skupni prapor jugoslovanskega Orla, ki ga je češkoslovaški Orel podaril jugoslovanskemu, prapor Orlov-legionarjev, ter krasni ameriški prapor, ki so ga Amerikanci poslali Čehoslovakom.

Javna telovadba. — Nad 120.000 gledalcev pri telovadbi.

Popoldne je bila isti dan javna telovadba. Že pred 3. uro ni bilo več vstopnic dobiti, ogromna množica 120.000 ljudi je zasedla tribune in stojišča. Nastopilo je skupno nad 5000 Orlov in 3000 Orlic. Skupni nastop take množice telovadcev je množice naravnost fascinal. Nastopili so s svojimi vajami tudi Francozi, Švicarji, Amerikanci, Belgijci, ki so vzbujali veliko navdušenje. Telovadba je napravila na vse neizbrisane vtis ter prepričala vse o velikanskem razmahu orlovskih armad.

Zmaga Jugoslovancev.

V pondeljek so se vršile mednarodne tekme posameznikov. Prvo mesto je dosegel slovenski Orel Ivo Kermavner, drugo Švicar, tretjo Belgijec, četrto tudi Belgijec in peto Čeh. Tudi pri nižjih in višjih vrstah so Jugoslavlani že pretekli teden ognesli lavorike. Vsa čast slovenskim Orlom!

Dan naročnih noš.

Tretji dan je bil določen za narodne noše. Ob 8. uri je šel spreved narodnih noš po ulicah Brna na telovadišče k skupni maši. Popoldne je bila še enkrat telovadba in nato nastopi narodnih noš, narodni običaji in razdelitev nagrad zmagovalcem pri tekmah. — Vse dneve orlovskega tabora so se vršile zvečer slavnostne gledališke predstave akademije na čast domačim in tujim gostom.

Tako so nam bili potekli dnevi bivanja med češkimi brati. Težko je bilo slovo, a lajšalo ga je prepričanje, da sloni orlovska misel med Čehi in nami na tako trdnem temelju, da je nobena nasprotna sila ne more več zrušiti. Vsi udeleženci smo bili preseneteni, ko smo videli takšne organizirane mase orlovstva med Čehi. Orlovstvo gre naprej, prevzema vodilno vlogo tudi v slovanski vzajemnosti. Te dni so imeli Sokoli svoj izlet v Ljubljano. Povabili so tudi kakor Orli, slovanske in druge prijateljske narode na svojo prireditve, a odzvalo se je le malo število inozemcev. Orlovstvo v Pragi pa ni privabilo samo deset ali sto inozemcev, temveč na tisoče. S tem je dokazalo pred svetom, da ima neprimerno večjo privlačno silo, kakor sokolstvo tudi v mednarodnem življenju in da je sijajna bodočnost na strani orlovstva.

"111" Cigarette

DOBRE

so! 10¢

Kupite cigarete, hrani denar.

V VASO KORIST BO!

Ako se pri pošiljanju denarja v stari kraj ali kamorkoli poslužite Vašega lastnega delavskega podjetja

"BANČNEGA ODDELKA EDINOSTI"

KATERI POŠILJA DENAR V JUGOSLAVIJO IN ZASEDENO OZEMLJE, KAKOR TUDI V VSE DRUGE DRŽAVE V EVROPI, NAJHITREJE NAJBOLJ ZANESLJIVO IN PO NAJNIŽJEM DNEVNEM KURZU.

V Jugoslaviji dostavlja vse naše pošiljatve na najbližnje poštne urade prejemnikov brez vsakega odbitka.

"LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI"

NAŠE POŠILJATVE dospejo na svoje mesto najhitreje in prejemniki nimajo nikakih sitnosti pri prejemanju denarja.

DENAR dostavljamo v jugoslovanski valuti in v učinkovitih ameriških dolarjih.

NAŠE NOVE ZVEZE z staro domovino nas omogočajo, da nudimo našim rojakom boljše postrežbo pri pošiljanju denarju, kakor najsi bo kjerkoli drugje.

OD SEDAJ naprej bomo pošiljatelj točno obveščali o prejemu, kakor hitro bomo dobili od Ljudske Posojilnice iz Ljubljane tozadevno obvestilo.

ZA CENE denarju glejte vedno v oglasu na prvi strani našega lista. Za vse podrobnosti in pojasnila se obrnite osebno ali pismeno na:

BANČNI ODDELEK EDINOSTI

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Rojaki podpirajte svoje lastno delavsko podjetje!

LAKOMNIK.

Ksaver Meško.

Ko je prišel starec ves razvnet in ves užaloščen domu, je bila prva beseda: "Neža, zakaj bi se še dalje klala in morila? Prodajva!"

Starka je ugovarjala, vsa plašna, s solzami v očeh, češ: "Kam pa pojdeva na stara leta? Beračit od hiše do hiše?"

A mož se je razhudil. Udaril je po mizi, ker mu je žganje razgrela kri, in je zmerjal:

"Kaj pa govoriš in se smerikaš? Ali je bajta tvoja ali moja? — Moja, praviš? Potem pa jo lahko prodam, kadarkoli se mi zazdi."

Po mnogih prigovorih in ugovorih, po mnogih vzdihih in solzah je onemogla ženica nekoč res privolila: "Pa prodaj!"

Še tisti večer je trepetal na hladnem licu Tratarjevih tih, zadovoljen zmehljaj.

"Saj sem vedel: če hočem, otresem tudi zelen sad! Zdaj se smej, Smrečnik..."

VIII.

Sojen in obsojen je bil s tem Črešnikov dom med drevjem. Sojena in obsojena sta bila tudi starca.

Komaj je bilo glede prodaje vse urejeno, glej, že Tratar ni bil več prijazen, sladek snubec, temveč resen, trd gospodar. Kakor pregleda in presodi ženin, ki se je ženil zaradi premoženja, ne iz ljubezni do neveste, balo natanko in preudarno od velike omare do najmanjšega robca v njej, prav tako je storil Tratar. S strogim obrazom sočnika je pregledoval že prvi teden po sklenjeni kupčiji vse kote v bajti. In je razsodil in odločil: "Čemu pa je ta ropotija in nesnaga tule v čumnati? To lahko sežgeta, je itak zanič."

Bridko je zajokala stara Črešnica na tej besede.

Res, bile so malenkosti, res, bile so stvari brez velike cene in vrednosti, večinoma res starina: stara posoda, staroverska, z velikimi živobarvnimi cveticami poslikana skrinja, stara obleka, kožuha še izza časa poroke pred skoraj petdesetimi leti, posušene cvetlice za zarávila, skrbno zavite v papirnate čepice, v pisane robce ali v debele cape domačega platna, lepo spravljene v pisane lonce — res, pestra šara. Res, same malenkosti, malo vredne za druge, a starcema tesno prirastle na srce, polne spominov za starca iz dolgega življenja, od mladosti sem, izza dni veselja in sreče in izza dni boleznih, trpljenja in žalosti. Kadarkoli je stopil kateri v čumnato, je postal in se ogledal po njej s svečanim pogledom in s toplim čustvom, kakor po posvečenem kraju. Razjasnilo se je staro, ovenelo lice, oživele so stare, trudne oči, ker so oživele stoteri spomini.

A zdaj, glej, pride tuj človek, ki ne pozna teh spominov in ne ve ničesar o skrivnostih, ki počivajo, sanjajo in čakajo v tihih kotičkih bajti, pride in suhe z nogo v posvečeni oltar in pravi s sirovo besedo: "Odstranite! V ogenj vrzite!"

Zato je zaihtela tako bolno. A rekla ni ničesar.

Tudi starec se je prestrašil. Zajokal ni, kakor žena, a z zategljim glasom je vprašal:

"Ali Tratar, tega vendar ne misliš zares?"

"Kaj pa da zares. Če ne sežgeta, spravita vso to nepotrebno navlako vsaj na podstrešje."

Mi naznanjamo

da smo prejeli v svojo bogato zalogo najboljše različne izbire jesenskih in zimskih oblek z dvojnimi hlačami, ter tudi najboljše površne jesenske in zimske suknje, ki se jih je kdaj nosilo v tem mestu.

SUKNJE ZA MOŽE IN FANTE, POVRŠNE SUKNJE ZA MOŽE IN FANTE IN NAJBOLJŠE "GABARDINES" ZA FANTE IN MOŽE IN RAZNOVRSTNE OBLEKE NA IZBERO Z DVOJNIMI HLAČAMI ZA MOŽE IN FANTE.

Prodajamo sedaj po posebni ceni: od \$25., \$30., \$35., \$40., in \$45.

MI VAS VABIMO, da pride in si ogledate našo trgovino. Mi bomo vam rade volje razkazali našo trgovino in vse naše blago, ki ga prodajamo sedaj po teh posebno ugodnih cenah. Imamo obleke, suknje in vso opravo vsakovrstne velikosti.

Jelinek & Meyer

16.0 to 1808 BLUE ISLAND AVE. Corner 18th Street
Chicago, Ill.

"Da miši razjedo!" je zbeگان ugovarjal starec. "Tukaj pa je tako pripraven prostor. In ves čas sva imela tukaj spravljeno."

"Ko je bila hiša, vajina, sta lahko počela, kar sta hotela. Zdaj pa je moja. In jaz vzamem gostače v sobo."

Še bolj sta se prestrašila starca... "Kristus božji, ali ni dovolj nesreče, če pravi: 'Izpraznita?' Zdaj pravi še: 'Gostače vzamem v sobo.' Tuji ljudje naj pridejo v tih najin dom, kjer sva bivala do sedaj tako mirno in zadovoljno sama! A zdaj — ne bo li konec vsega tega miru?"

Tedaj sta začutila oba z grenkostjo v duši, da je izrečena nad hišo obsodba, smrtna obsodba tudi nad njima.

Ko sta izpraznila sobo, jo je pregledal novi gospodar spet z važnim, ledenim obrazom strogega sodnika in je razsodil:

"Tla so zanič. Treba bo novih. Kdo pa pojde v tako nesnago? Še pred Veliko nočjo jih dam narediti. Takoj po Veliki noči pa dam sobo v najem."

V velikem tednu, ko sta imela Črešnikova vsa prešnja leta skoraj ves teden praznik, mir in pokoj v hiši kakor v cerkvi, so to leto razbijali v bajti mizarji. Položili so nova tla in okna so popravili.

"Zdaj bo treba še zidarjev, da razpoke, odrtije in luknje zamečejo in pobelijo," je razsodil Tratar, ko je prišel ogledovat in nadzorovat delo.

Starca sta med tem želela v svoji sobici, kakor bi hodili zunaj v prikleti in okoli hiše tatovi in roparji, in si ne bi upala med nje, da ju ne pomore. Niti z najmanjšim veseljem in zadovoljstvom ju ni navdajala misel, da je bajti le na korist in prid, če se izvrše na njej popravila. Ne! Kadar so trgali mizarji v čumnati s šumom in z ropotom napol preperle deske iz tal, jima je bilo, kakor da segajo njima naravnost v srce in trgajo iz globočine src vsoto staro, toplo ljubezen, ki sta jo gojila do doma vsa dolga leta, kar bivata v njem, a sta se je prav in živo zavedla šele zdaj, ko dom ni več njuna last.

"Peter, kaj hočeva še na svetu? Umriva!" je jokala starka. Mož je povsili glavo, v srce zadet, osramočen. Ni upal in ni mogel pogledati ženi v oči, zakaj le predobro je vedel in si je z grenkostjo priznaval in pčital: "Jaz sem kriv, jaz sem zločinec. Jaz sem izdal dom, zapil ga pri Tratarju, vrgel ga proč kakor nepotrebno breme."

V dušo je pekla grenka misel, težka zavest; in vsa jokajoča, obupna bol ženina je padala na njegovo bolno srce. Bolela in grizla ga je tem huje, ker mu žena ni očitala ne z eno besedo: "Kaj si storil? Dom tisi nama zapravlil vso najino srečo si prodal in z njo najino življenje."

Prodati se mora ta teden

Prodati se mora ta teden leta na 22. Place, pol bloka od slovenske cerkve.

Za podnizno ceno \$550.00

Oglasite se pri

FRANK KOSMACU

z Emil Basener, 2116 West 22. Str.

Telefon: Canal 2138.

GOSPODINJA

PREMIŠLJUJE TRIKAT NA DAN.

Premišljuje: kaj bo pripravila za zajutrek, za kosilo in večerjo. Najbolj jo pa teži to, kje si bo kupila potrebne stvari za jedila. Odgovor na to je ta: V vaši sredini je "Slovenska mesnica!"

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street Chicago, Ill.

Phone: Canal 6319.

Pri njemu se dobi vedno najboljše vsak dan sveže meso, suho po domačem načinu prekajeno meso in prave domače "Kranjske klobase", doma narejene po slov. receptu. Gospodinje zapomnite si to!

Pripravite se za neodvisnost!

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe priložnosti in uspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Konservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanajst milijonov dolarjev.

Varna banka, kamor nalagate svoj denar.

KASPAR STATE BANK
BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

POŠILJAMO DENAR V JUGOSLAVIJO po najnižji kurzni ceni.

PRODAJEMO ŠIFKARTE za potovanje v staro domovino in nazaj na vse linije.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Zadnja poročila naznanjajo, da so prekoračile reko Dnjester velike oborožene boljševiske tolpe, ki so se ugnjezdile na desnem bregu reke. Tudi so se pripetile že prve praske med obmejnimi romunskimi stražami in temi tolpami. Romunija hiti z mrzlično hitrostjo dovažati svoje čete na rusko-romunsko mejo, kjer se pričakuje v kratkem večjih prask. To gibanje boljševiskov je javno znamenje, da so boljševiski pripravljene pomagati krvoločkom, Turkom v boju proti kristjanom.

Jutri se snidejo v Parizu na posebno posvetovanje francoski ministrski predsednik Poincare, lord Curzon, britski zunanji minister, grof Sforza, italijanski zunanji minister, kralj Aleksander, Jugoslavije in jugoslovanski zunanji minister Ninčić. Zastopana bo tudi Romunija in Čehoslovakija.

Na tem sestanku se bo odločilo končno pot, ki jo bodo zavezniški skupno ubrali proti Turkom, ki silijo nazaj v Evropo. Eno je gotovo, kar je že Ninčić, jugoslovanski zunanji minister omenil v Parizu, da balkanske države ne bodo trpele nikdar več Turkov v Evropi. Ako bodo Turki vseeno poizkusili nazaj v Evropo, je gotovo, da bodo naleteli na odpor vsaj pri jugoslovanskih državah, katere imajo Turke v želodcu radi številnih britkih preizkušenj, ki so jih doživeli za časa turškega gospodstva na Balkanu.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Kojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNISEV, ZELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA
Prevažam barvanje hiš zunaj in znotraj pokladam stenski papir.
Najboljše delo, najnižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

SLOV. KAT.

PEVSKO DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. — Pevovodja in podpredsednik: Matej Holmar, 6211 Glass ave. — Tajnik: Ig. Zupančič, 955 Addison Rd. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schaifer ave. — Kolektor Ant. Smollić, 6411 Varian ave.

Pevske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v stari šoli sv. Vida.

DR. J. V. ŽUPNIK

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair Avenue in Corner E. 62nd St., nad Slovensko Banko.

Uhod je na 62nd Street.

Cleveland, Ohio.

Izvršujem zobozdravniški poklic že nad 7. let v tej okolici. Moje delo je zanesljivo.